

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 5.

V Ljubljani, v ponedeljek 7. januarija 1884.

Letnik XII.

Nazaj, naprej!

(Konec.)

Iz drobnih kapelj se zbira mogočna reka, ako iščemo virov, zapazimo, da so na tisoč in tisoč krajih mali virčki, ki se stekajo v veliko reko. Tako je postalo skovensko gibanje iz malega početka in narastlo z združenjo močjo v znatno veličino. Sedaj ni moči utajiti in zadušiti narodnega gibanja na Kranjskem, ker je očitno in zakonito.

A važna in imenitna naloga postane sedaj vsem rodoljubom, narodno gibanje voditi in v pravih mejah vrževati. Nekaj o tem smo že zadnjič omenili, danes povdarjamo le to, da morajo tudi Nemci, akoravno niso prijatelji Slovencem, v poštveh jemati namen avstrijske politike; nehajo biti avstrijski rodoljubje, ako se protistavljajo vladnemu prizadevanju, ako kljubujejo državnim naredbam in ukazom. Nekteri izmed njih so se res vladi po robu postavili, bodisi iz teh ali unikih vzrokov in hočejo zaprečiti vladna prizadevanja. Kar veljá o Nemcih v Avstriji, veljá kolikor toliko o Nemcih v naši deželi, v našem mestu, v našem deželnem zboru. Zmerni in trezno misleči bodo vendar spregledali, da ne gre za privatno zabavo zaradi mrženja in maščevanja narod zoper narod hujskati, nemir in zdražbo delati v deželi, tem manj, ako se Nemcem ne godi kaka krivica in nihče ne napada njih stanja in položaja. To bodo Nemci tem lože storili, ako se jim ponudi prijateljska roka; kdor je pa vesel in radosten le tačas, kedar evete nemir in nesloga, se vé, da se tudi ne sme in se ne ozira na spremen časov.

Ako se je pa Slovencem na Kranjskem iz tega ali unega ozira nekako vreme zjasnilo, tega ne moremo reči o drugih krajih, kjer Slovenci prebivajo. Na Primorskem, dasiravno so v večini, se vendar le prezirajo, v Trstu na merodajnem mestu nočejo nič vedeti o slovenski besedi, na Koroškem se pa

Slovenci ne le prezirajo, marveč tudi zanemarjajo. Zastonj je o tem govoriti javno, ako kdo kaj tacega piše, občinstvo tega ne bode bralo, ne bode zopet drugače, da se bodo morali v državnem zboru veljavni, umni in pogumni možje oglasiti in to odkriti, beseda javnega ljudskega zastopnika se vendar ne zapleni tako lahko in brez ugovora, tem bolj, ker zagovorniki Slovencev ne bodo kaj nezakonitega in neresničnega javno pripovedovali. Po tem kratkem razmotrovanju vidimo, da smo Slovenci po nekodi napredovali, tu in tam pa se komaj sled o tem pozná; dela, truda in prizadevanja pa vseh čaka v novem letu, ako hočemo obdržati to, kar smo dosihmal dosegli, in napredovati pri svojem delu.

Ob koncu svoje razprave spomnimo se še nekterih slavnih mož, ki so mnogo storili za prebujenje in povzdigo slovenskega naroda, a sedaj so zapustili pozorišče tega sveta in delo popustili drugim. Omenimo najprej tihe in pohlevne, vztrajne, a skoz in skoz plodnosne delavnosti župnika v Šentvidu, g. Matije Kulavica, ki je bil vzor slovenskega rodoljuba in s svojo delavnostjo mnogo koristil, vzlasti v kraji, kjer je bil nameščen, a tudi mnogo uplival na političnem polji. Istega meseca svečana je umrl v Zadru v Dalmaciji učeni gospod Ivan Šolar, šolski nadzornik srednjih šol, ki se je v najbolj kritičnih časih v deželnem šolskem svetu v Ljubljani potegoval za pravice slovenskega jezika po šolah. Ob njegovi smrti se je reklo v Dalmaciji: tacega nadzornika ne dobimo več. Na Štajarskem sta umrla letos med drugimi bolj in manj znanimi rodoljubi: dr. Štefan Hočevar, rojen l. 1808 v Središči na Štajarskem. Bil je ranjki izmed tistih, ki so že l. 1848 delali za slovensko narodnost, odsihmal pa ni nehal delovati za prosep in napredek svojih rojakov, katerim je bil skoz in skoz v svojem življenju ljudomil prijatelj, dokler ga ni pokosila nemila smrt. Umrl je na Štajarskem 15. decembra izvanredni boritelj za slovensko narodnost, rekli bi prostovoljec v slovenskem taboru, gospod Mihael

Herman. Kakor prostovoljec se je navdušeno bojeval za pravično stvar, on nam ostane vzor ne le pravega rodoljuba, ampak tudi umnega in previdnega državnika, ki je v svojih nazorih nadkriloval svoj čas in svoje vrstnike. Na Goriškem pa je umrl 1. dec. g. Anton Gorjup, svetovalec nadsodnijski v pokoji; bil je svoj čas državni in deželni poslanec, ki se je bojeval za pravice goriških Slovencev, a tudi sploh za pravice Slovencev bivajočih po drugih deželah. — Dela pokojnih se zapišejo živim v spodbudo, mrtvim na slavo in spomin, posamezni stopajo iz pozorišča sveta, a spomin njih dela ostane na svetu. Blagor mu, o katerem se lahko reče: „ni živel zastonj na svetu!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. januarija.

Notranje dežele.

S Štajarskega se nam poroča, da od začetka so pač nekteri volilci mislili na g. dr. Gregorca, zato tudi poročali, a pozneje so se vsi zedinili za g. župnika Božidara Rajčca, da toraj ni nobenega razpora. — Prav tako!

„Edinost“ hvali izjavo *narodnih kranjskih poslancev*, zlasti ker tu povdarjajo, da se hočejo ne le za sredinjo Kranjsko, ampak tudi za slovensko okrožje po naših sosednih deželah potezovati. — Naj bi slovenska vzajemnost, pa dejanska, nikjer se ne pogrešala, potem je upati, da se slovenske razmere tudi kmalo zboljšajo.

V *Brnu na Moravskem* pri društvu „Besedni dom“ je na mizo položena peticija v podpis, da naj se nemški „šulferajn“ vladno razpusti. Peticija s podpismi se bode predložila državnemu zboru. — Ker nemški „šulferajn“ ne dela samo le razpora med Slovenci, ampak je že po svojem pruskem značaju Avstriji politično nevarno, bi li ne bilo prav, da bi se tudi po Slovenskem povsod take peticije snovale in podpisovale, kjer koli nemški „šulferajn“ nevedne zapeljuje?

Vojni minister grof Bylandt se sedaj peča osobito s postavo zaradi preskrbnine vojaških

LISTEK.

Pri čevljarji v vasi.

(Dalje in konec.)

„Bregovci so menda že svojemu prihodnjemu domačemu gospodu cerkev tako lepo popravili — pošali se Prežarček, — ki so ga dali na občinske stroške v šolo? Kako pa je s tistim paglavcem, ali si ga kje videl, Pavle?“

„Kako? — odgovori ta. Jaz bi dejal, da Bregovci ne bodo imeli nikoli svojega gospoda, če bodo čakali, da Koščičarjev rejencec novo mašo poje. Rejenci so vsi zreli tički, ta jim pa tudi skaze ne dela. Tako seme ti je to človeče, da ne verjameš. Dve leti ga pošiljajo že v mesto in plačujejo zanj, pa misliš, da se ti je česa naučil? Ta konoplja lena, ne morem mu dobro reči, je še zmeraj v tistem razredu, v kterega se je bil vprvič zapisal in je tako navrtan, da je naplahital svoje oskrbnike, da bo kmalu prišel v latinske šole. Se ve, Bregovci, ki mislijo, da so vsi ljudje pošteni, mu verjamejo in mislijo, da se fant dobro uči. Ko sem šival pri Koščičarji, mi ga kar prehvaliti niso mogli. Stara dva sta ga tako povzdi-

govala, da je bilo še za hvalevredneža preveč, nikar za tacega leneta malopridnega. Jaz sem se delal, kakor bi verjel, pa sem dejal fantu: Polde, da bodo videli, koliko že znaš, dajva jo malo po nemško urezati. Saj veš, da sem se tudi jaz naučil tega jezika, ko sem bil tri leta v nemških Tirolah vojak. Pa da bodo drugi vedeli, kaj se meniva, bom govoril jaz slovensko, ti pa nemško. No, — kako bi ti po nemško plot podr! — Fant obledi in zija na-me, ne vedoč, kako bi se rešil iz zadrege. Šolarjev Andreju pa — ki je tačas pri meni vasaoval — se zasmeje in začudi: Ha, ha! Kako presneto je to učeno! — Kako? Zmikastil bi plot, pa mora pasti, če je prav nemški.“

Mene te besede tudi napravijo na smeh, pa pohvalim Andrejca: Lej, ko ti več znaš, kakor Polde.

Koščičarju to, se ve, ni bilo všeč. Zagovarjal je svojega rejencea, češ: tega se morda še ni učil. Strašno me je mikalo, da bi mu povedal, kar mi je sililo na jezik, pa se nisem hotel možu zameriti, ker sem vedel, da bi mi ne bil verjel. Saj veš, da Bregovec je Bregovec, kamor ga denes.“

„Ravno jaz sem mislil reči, pa si me prehitel — pravi mu Prežarček. Zato pustimo Bregovce tam kjer so, če ne se jim bo preveč kovecalo. To bi jim pa lahko škodovalo in potlej bi bili mi krivi.“

„Tako je prav — pritrđi temu Opalek. Sveto

pismo pravi: česar ne želiš, da bi ti drugi storili, tega tudi ti drugim ne stori.“

„Oho! Opalek! Kaj si tudi ti tu? — zaupije čudeč se čevljar. Pa te še zapazil nisem, ko tako tiho sediš tam v kotu. Prav je, da si prišel, nas boš vsaj greha varoval, ker tako dobro veš, kaj nam sveto pismo zapoveduje in prepoveduje. Večkrat sem že slišal, da si že na pol dohtar svetega pisma — povej po pravici, kje si se ti tega naučil.“

„Kaj ne, odreže se Opalek — da bi se še ti naučil?“

„Zakaj? — ugovarja mu Pavle. Ko bi ti jaz povedal, kje sem se šivati naučil, ali bi se šel tudi ti tje učiti? Kaj boš tisto? Jaz bi le rad zvedel, če te je kdo drugi učil, ali si se sam.“

„Kdo me bo učil?“ — odgovori Opalek — „tam sem se navadil. — Njivar Leški ima strašno stare, velike bukve, katerim se pravi „Biblia“. Spisal jih je, kakor se spredaj bere, sv. Jurij Dalmatinski. Te bukve pripovedujejo po naše vse, kar je pisanega v svetem pismu. Posodil mi jih je Njivar predlansko zimo, preberal sem jih in marsikaj mi je ostalo v glavi.“

Pavletu pri teh besedah uide smeh in pravi Opalku: „Ti boš pa še Judeža Iskarijota za svetnika napravil! Tacega pa še ne! — Sveti Jurij Dalmatinski! — Lej, jaz nisem tako učen kakor ti, pa

vdov in sirot, kar je jako hvale vredno. Ko bode reč do konec dognal, obrnil bo pazno svoje oko, kako bi se dal neugodni matrijalni položaj nižjih častnikov od poročnika do stotnika zboljšati. Potrebni so, to bode vsakdo pripoznal, kdor vojaško življenje pozná, kajti časi so minuli, ko je stotnik v dobro zakrpani suknji še k paradi priti smel, kakor se to pripovedaje od dotičnih ukazov velike cesarice Marije Terezije. Kaj pa, ko bi se gospod vojni minister nekoliko po raznih prikladah, na pr. po dvojnih in trojnih furažnih deležih ozrl, ki jih dobivajo od stotnika višje na gori vsi v gotovini, potem namiznih pripomoč (Tafelgelder) itd. Tu bi se dalo znabiti še kaj pristediti, kar bi poročnikom lahko plačo zboljšalo, cesarske denarnice pa vendar ne obtežilo.

Dvorni svetnik **Lienbacher**, član državnozbornske večine in kakor sam pravi, avtonomist, govoril je v Solnogradu javno in v dolgem svojem govoru razvijal parlamentarno delovanje večine v državnem zboru. Govorec o raznih strankarskih načelih, odločno zametuje centralizem, ker je vsled prevelike državne oblasti poguben posamičnim deželam; kar nič mu pa tudi federalizem ni všeč. On je pač dober in vsega priporočila vreden gledé velikih dežel, ki si same lahko pomagajo, nikakor bi ga pa ne svetoval malim deželam, ktere bi bile potem edino le in to popolnoma odvisne od večjih. Čez vse pripraven zdi se mu pa avtonomizem za avstrijske narode, kajti on sam ima lastnost, ki posredovalno vpliva med samooblastnim centralizmom in samoupravnim federalizmom. Do sedaj je vse prav lepo, kar g. Lienbacher pravi. Nikakor se pa ne moremo strinjati z njegovimi nazori, da bi ne bilo postavno, ako bi se pri oddajanju uradniških služeb v Čehah na to gledalo, da se one oddajajo le takim Nemcem, ki so zmožni českega jezika. Lienbacher pravi, da bi to bila krivica, ktero bi Čehi svojim sorojakom Nemcem storili, in meni, da bi bilo zadosti, ako bi se v mešanih okrajih nastavili vradniki nekoliko takih, ki nemški znajo, nekaj pa Čehov, in ti naj bi potam drug drugemu tolmačili! Ne bili bi verjeli, da politično toliko izurjen mož je zmožen takih nazorov, ki ne kažejo zrelosti, ampak sebičnost in strankarstvo.

Graničarji so dobili božično potico, po kateri so že davno hrepeneli. Prenehal je namreč ondi dosedaj obstoječi kraljevi komisarijat in so sedaj naravnost banu podrejeni. Določilo prišlo je tako nenadoma, da je po Hrvaškem vse osupnjeno in to tim več, ker so še le zadnje dni meseca decembra narodni poslanci vlado pozivali, naj z vsemi silami na to dela, da se kraljevi komisarijat za vojno krajino opusti. Na novega leta dan sklicala se je izvanredna seja deželnega zbora, v kateri se je kraljevi ukaz prebral, vsled kterega se komisarijat razpušča. Podpisan je že 25. dan decembra. Ban Khuen je Hrvate s tem svojim korakom osupnil, iznenadil in za-se pridobil. Vršilo se je pa vse tako tajno, da še predsedništvo deželnega zbora ni več, kakor eno uro poprej, preden se je zbor sklical, zvedelo, da bode seja zaradi neke jako važne reči. Z opuščanjem komisarijata odvalila se je velika klada raz graničarske zemlje, kajti kraljevi komisar ni bil deželnemu zboru odgovoren in je toraj, ako se mu je ravno zljubilo, na svojo roko postave dajal, če tudi so krajinski poslanci v deželnem zboru sedeli. Opraviti niso zamogli ničesar, ker so jim bile roke zavezane.

Na Hrvaškem so se Starčevićenci vladi že zopet v deželnem zboru po robu postavili. Ban Khuen govoril je o predlogu indemnitet, ter ga s tem utemljeval, da je čas preveč kratek, da bi bilo mogoče pravičen budget predložiti in se ravno zarad

tega ne dá vprašanje zaupanja ali nezaupanja iz njega izviti. Nato se dvigne Barčić Starčevićeve stranke rekoč: „Khuenova vlada ne zasluži zaupanja, ker se ban ni vzel iz narodne večine, temveč je on tujec, ki ne pozná deželnih razmer in madjarsko državno misel razširja ter le po Tiszini volji semkaj prišel“.

Na Ogerskem se tudi vse giblje, kar „leze in kar gre“, za bodoče debate o zopetni predlagi načrta, ki se tika postave zakonske zveze med kristjani in židi. Prvikrat, ko so dotični načrt v zbornici magnatov po vodi spustili, slišali so se ognjevit in temeljiti govori „proti in za“; sedaj se je pa še več nadjati. Kdo bo zmagal, se danes ravno toliko ve, kakor to, kakošno vreme bo danes čez leto. „Politische Corr.“ pravi, naj zmaga ta ali ona stranka, za ministerstvo ni nobene nevarnosti, da bi propadlo.

Vnanje države.

Na Srbskem se je naprednjaška stranka jela okoli ozirati, kje bi se še kaj dobilo. Njeno glasilo „Videlo“ (luč) prineslo je članek pod imenom „Rusija, Avstrija in Srbija“, v katerem dokazuje, da se morajo na Balkanu vse države Srbiji podvreči, da bodo Srbi vsi le pod jednim vladarjem in ta naj bode srbski kralj. Črnogoreci do leta 1851 niso poznali posvetnega vladarja; vladal jih je škof. Edino le ruskim spletkam ima se Črnogora zahvaliti, da je leta 1851 dobila posvetnega vladarja. Srbska vlada se mora jako na trdnih nogah čutiti, ako njena stranka take gradove v zrak zida. Glavo bi skoraj staviti smeli, da ako pride do izbora, da naj si srbski narod po Črnigori in po Srbiji voli gospodarja, bode Milan propadel, da se še pobrati ne bode zamogel. Črnogorski Nikita je junak od nog do glave ves, kolikor ga je. Črnogorci videli so ga vedno v prvi vrsti med seboj, kadar se je bilo treba proti sovražnikom postaviti; Milanu se pa pri zadnjih oddelkih mnogo bolj dopade, kakor pa ondi, kjer svinčenke gosto žvižgajo in to vedó Srbi, kakor tudi Črnogoreci oceniti. Ako bi se res utegnulo primeriti, dokler bo srbski prestol Milan zasedal, da se po izgledu drugih narodov tudi Srbi združijo v jedno kraljevino, ktera naj bi se po srbskih mislih še preko Save in Donave tako daleč razlegala, kakor daleč so po južnem Ogerskem Srbi naseljeni, se z gotovostjo pač še ne dá določiti, kdo bo prvi kralj jugoslovanskega kraljestva na Balkanu, lahko pa se reče, da tisti, ki ne bo, je Milan.

Srbski kralj je razpustil skupščino, ter so se razpisale nove volitve na 25. januarja.

Kralj Milan podelil je generalu Tihomila Nikolieu takovski red z mečema v znak priznanja vojaških zaslug, ki si jih je general Nikoliev pridobil v boji z uporniki.

Bolgarski eksarh je šel na sultanovo željo k njemu v zaslisanje. V soboto pred božičem je bilo. Sultan ga je prav prijazno sprejel in se celo uro z njim pogovarjal, ter je obljubil, da bo že za to skrbel, da se v duhovskih zadevah nikomur ne bo krivica godila. Svojemu ministru Said-paši hoče ukazati, da naj bo v bodočnosti v tem smislu postopal. Rekel je tudi eksarhu, naj obišče sam Said-pašo, ter naj mu pomen pogovora razloži. Eksarh je ubogal in storil, Said-paša pa obljubil, da se hoče strogo po Sultanovem povelji ravnati. Če bo le res kaj pomagalo! „Bolni mož“ vse obljubi in nič ne spolni ali k večjemu to, kar ga druge velesile primorajo. — Nova bolgarska volilna postava določuje, da bo imel v drugi kamori tudi turški mufti (škof), kterega bodo odlične osebe za to volile, sedež in glas.

Napad na ruskega cara. H krati prišlo so iz Rusije na Dunaj novice, da se car ni prevrnil

in ne s konja padel, temveč da so ga nihilisti napadli in obstrelili. „Tribüne“ prinaša dotično poročilo z vso opreznostjo in pravi: „17. decembra popoldne okoli treh povrnil se je car v družbi osmih plemenitajev in mnogih služabnikov iz lova v Gačino. Mračilo se je že. Nezaupnost v cesarski bližini je že tolika da si ljudje komaj dihati upajo. Od daleč zapazijo kljub rastočemu mraku na cesti, po kateri so drčali nekako 5 ali 6 kmetov, katerim sta carska pobočnika, ki sta se v prvih sanéh vozila, z osornim glasom zaukazala, naj se s poti umaknejo. Najponižnejše snamejo kmetje pokrivala in odvodijo na stran, v trenutku pa, ko se pripelje car z njimi v jedno črto obrnejo, se h krati in trije ná-nj ustrelé, dva sta se pa na carske sani vrgla. Vsled tega so se konji splašili in nekaj sto korakov dalje carja v sneg prevrnili. Ta slučaj morda rešil mu je življenje, da ga nista nihilista umorila, ki sta se v očigled celega spremstva ná-nj zagnala. Kroglja zadela ga je ob pleče, toda rana ni nevarna. Hudodelei so ušli in zarad tega, ker prvi trenutek na preganjanje zavratnih morilcev nihče mislil ni in so vsi v bližnjo goščavo pobegnili. Naposled jo pa vendarle nek častnik za njima ubere, ki se pa ni več povrnil. V Gačini menda že vsak otrok vé, da je car obstreljen. Tajnost izdali so zdravniki, ki niso zadosti zdravil skrivali in so tretje osebe videle, da mu pokladajo taka zdravila na rano, ktera se na obstreljene rane devajo. Kakor se čuje, se bode car še pred ruskim novim letom (13. januar) iz Gačine v Petrograd preselil.“

Parizki „Figaro“ prinaša iz **Pekinga** novico, da so tamkaj sklicali veliki državni zbor, na katerem so se za mir odločili nasproti Francozom, kajti vojna stranka je bila v manjšini in je tako propadla s svojimi nasveti. Sklenili so krajinsko črto, ki obe državi deli, do Song-Hoja nazaj potisniti. Kar leži od tega veletoka proti severu, toraj proti Kitaju, naj pripada tej državi, kar je pa proti jugu, bode naj francosko. Ako Francoska te pogodbe sprejme, ki jih bo kitajski poslanec marquis Tseng predložil, zgubi primorsko mesto Quang-Yeu in pa neko dolino, ki se razteza ob znožji slonove gore. Rudeča reka postala bi pristopna kupčiji od Hong-Hoa do Laokaja. Ako bodo Francozi te predloge sprejeli, pomirili bodo h krati vse razločje rudeče reke. Kitajci se ne bodo več vmes vtikali in anamiški mandarinji bodo kaj hitro prenehali upor še dalje podpihovati, ko bodo videli, da so osamljeni ostali. Tudi po morji bi Francozi v tem slučaju kmalo mir naredili.

Egipčanom angleško oprezovanje že samim nadležno postaja in se je egipčanska vlada obrnila z jako energičnem pismom v London, naj se Angleži izrazijo, ali hočejo v Sudan vojakov poslati ali ne. V poslednjem slučaju odstopili bi Egipčani iztočni del Sudana Turkom in zato nekoliko letni davek znižali. Potem bi se lahko vsa egipčanska vojska v Egiptu združila in zadosti močna bi bila za obrambo domačih meja, kajti še je je okoli 15.000 mož. Angleški diplomatični agent, ki je pismo prevzel, pa nasproti misli, da 15.000 mož za stalno in vstrajno obrambo Egipta ne zadostuje.

Izvirni dopisi.

Križevu poleg Kostanjevice, 5. januarja. Zadnji dnevi pretečenega leta, če tudi precej občutljivo mrzli, so nam vendar rodili dvojno volitev. Prva je bila volitev mestnega odbora čez Krko na Brodu. V tem oziru smo vendar toliko srečni, da nam ni treba

vendar vem, da tiste knjige ni pisal sv. J. Dalmatinski, ampak J. Dalmatin, ki je bil prestopil od naše prave vere k tisti neumni Lutrovi in je potlej še druge zapeljeval. Takisto sem jaz že večkrat slišal in tudi sam videl tiste velike bukve, pa mi je Njivar samo prvi list pokazal, naprej pa ni hotel. — No, pa to ti še odpustim, ker si morda naslov v temi bral pa se ti je tako videlo. Da si si le kaj vsebine prilastil, pa je dobro. Če mi odgovoriš na vprašanje, ktero so mi bili zastavili oni dan gospod Janez pri izpraševanju, ko smo šli po listke, pa te bom pohvalil in verjel, da res kaj veš.“

„Take reči — odgovori ponosno Opalek, — kakoršne so zadnjič naš gospod Anton izpraševali, sem vedel že, predno sem bil nauk odpravil. Gospoda Anton in Janez sta pa v eno šolo hodila, zato bi dejal, da gospod Janez ne morejo dosti drugače izpraševati.“

„Bomo precej videli — pravi brž Pavle. Mene so vprašali gospod: Pavle, kaj ti praviš, kedaj je neki Bog angelje ustvaril? — No Opalek, opalkasti, ki si tako učen, kedaj jih je ustvaril?“

Opalek molči. Pavle ga nekako zaničljivo pogleda in nadaljuje: „Tako-le znaš krščanski nauk, potlej se pa bahaš tam po vaši vasi, da se greš s Krulčevim Pavletom v njem skušat, kekar kdo hoče! Ali ti je dosti ostalo iz svetega pisma! Kar glava se mi smili, ki mora toliko prenašati. — No, ali si

se že domislil? — Kedaj je Bog ustvaril angelje? — Zdaj le se skaži, zdaj, ko nas je dosti pričujočih. Pa kaj te bom silil, ko ne veš. Kedaj je Bog hudobne angelje zavrgel in zakaj se zdaj palijo doli v peklu, bi morda še znal povedati, ker si tudi ti opaljen Opalek, a še tega ti prav ne zaupam...“

„Kaj bi tega ne vedel? — seže mu prvi v besedo. Precej ko so se prevzeli in niso hoteli več Bogu služiti.“

„Zdaj moram pa besedo nazaj vzeti — smeje se Pavle. Še ono vprašanje odgovori, potlej se ti pa podam.“

Opalek postane pogumnejši in se zagovarja: „V svetem pismu se nikjer ne bere o tem.“

„Meni se pa zdi, da se — zavrne ga Pavle, — samo ne veš, kje? Da vidiš, kako dene za krščanski nauk Krulčev Pavle Opalka v vrečo, ti bom pa povedal. — Kedaj je Bog svet ustvaril, to ti je znano, kaj ne?“

„V začetku — odgovori ta. Tako berem precej v prvi vrstici svetega pisma — v začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.“

„Kakor nalašč! — pravi Pavle. Sam si se vjel. — Kaj pa je to „nebo“, Opalek, a? Ali misliš, da je Bog ustvaril prazna nebesa? Kakošna nebesa bi bila to? — To bi bilo tako, kakor ženitnina brez ženina, neveste in svatov ali veselica brez veselih ljudi. V nebesih morali so biti tudi nebesčanje, kakor

so bili v vaši fari tačas, ko so jo ustanovili farmanje. In ti nebesčanje so ravno angelji. Iz tega vidiš, da je Bog angelje tudi v začetku časa ustvaril. Angeli ustvarjeni so bili toraj že pred človekom. Ko je Bog človeka stvaril, so angelji že okrog njega ukali, kakor pripovedujejo bukve Jobove. Vidiš, vse to je v svetem pismu, kakor so pravili gospod Janez — in ti praviš, da ni. — Le zapomni si, preljubi moj Opalek: Kedor išče, najde. Ko bi se ne bil takrat Pletarčkovemu Nacetu ustil, da sem jaz revež proti tebi, bi ti ne bilo treba zdaj te-le sramote. V prihodnje bodi le bolj ponižen, da te drugim ne bo treba poniževati.“

Po tem vsem prepiru oglašil se je Jernikov Jože in dejal: „Veste kaj fantje? Za take pogovore pa jaz nisem. Dajmo se kaj družega pomeniti ali pa napravimo kako igro ali kar si bodi, da le ne bo Opalek tako žalosten. Pavle! kaj ti praviš, da bi bilo najbolje?“

Pavle nekoliko pomisli, potlej pa zgrabi veliko kopito, je zaluči na sredo hiše in pravi: „Najbolje bi bilo, da bi šel ti to-le kopito preskočiti.“

Vsi se zasmejajo. Jože pa radovedno vpraša: „In kaj bo potlej?“

„Nič — odgovori Pavle. Smijali se ti bomo, ker kopita ne boš mogel preskočiti.“

Jože: „Kaj? da bi jaz tega kopita ne preskočil! — Na eni nogi ga preskočim, če hočeš naprej in nazaj.“

vsikdar, kadar hočemo čez Krko, čakati na brodnika in njegovo milost, kakor se to godi našim sosedom nižje ob Krki; marveč kadar kdo pride, lahko takoj stopi na drugo stran. Za to veliko dobroto se imamo zahvaliti gosp. Ivanu Vovku, zdajnemu župniku Št. Jernejskemu, kteremu se je posrečilo z obilim trudom spraviti skupaj kapital, s kterim se je most postavil, ki se od ostale svote in nekoliko nabrane mostnine zdaj vzdržuje. Poslednja se je nehala pobirati, ker je poteklo dovoljenje deželnega odbora, kapital se toraj vedno manjša, kaj pa, kadar pride? — Bodo li oni, ki so že enkrat vplačevali, pripravljene vplačevati še drugič? Dvomimo in ne brez vzrokov. Koliko laglje bi se gotovo most vzdrževal, da ga sprejmeta v svoje področje oba cestna odbora, krški in kostanjevski; in ona dva pobirata mostovino in kar bi še primanjkovalo v popravo, naj bi se dodalo od cestnega denarja. V to se je izvolil od vseh odbor-nikov za predsednika mestnega odbora enoglasno g. Fr. Gregorič iz Krškega. Toda došla nam je že o uri volitve žalostna novica, da imenovani gospod močno bolan leži v postelji, in baje je tudi pred-sedništvo že odložil. Škoda! Ves okraj je nanj veliko zidal, upamo, da bode kmalo zopet ozdravil na veselj svojim mnogobrojnim prijateljem in na korist našemu brodarskemu mostu in s tem vsem prebi-valcem daleč na okrog.

Poslednji dan pretečenega leta vršila se je tukaj volitev novega občinskega odbora, in naša občina, vdova že skozi sedem mesecev, dobi zopet enkrat svojega gospodarja. Vršila se je volitev prav mirno in izvršila, kakor se kaže, v občeno zadovoljnost, pod vodstvom v to iz Krškega poslanega g. Petriča; izvoljeni so sploh najveljavnejši možje cele občine z g. župnikom Ign. Tavčarjem na čelu. V kakih 14 dneh menda bode volitev novega župana. Nadjamo se, da županu in občinskemu odboru bode glavna skrb blagor občine.

Z Dolenjskega, 3. januarja. (Trtoresznica, poštne davčne nakaznice.) Z velikim zanimanjem prebrali smo poročila o obravnavah novega deželnega zbora, ki ima biti prihodnjih 6 let glas naroda. Opazili smo, recimo kar v zadostenje opravičenemu pričakovanju svojemu, kako se je takoj že v prvem zasedanji pokazalo, da naši poslanci poznajo in čutijo potrebo ljudstva. Kakor iskrice zasvetile so se nekatere sprozene, če tudi ne po vsem nove, toda praktične misli, ki naj se do spolnjenja vstrajno ponavljajo. Za našo dolensko stran je to zlasti nameravana kmetijska in vinorejska šola. Usojamo se pa tukaj naglašati s povdankom praktično stran take šole. Odkar naši vinorejci zaradi floksere trtnih sadik iz drugih dežel dobivati ne smejo, postala je zanje obširna in dobro oskrbovana trtoresznica občna in prav nujna potreba. Ker je bil pred nekaterimi leti g. vodja slapske šole kot opazke svojega učnega potovanja po Dolenjskem nekoliko smešne in psokv o primitivnosti našega vinorejstva napisati blagovolil v „Novicah“, obrnil se je potem marsikteri vinorejec do one šole za sadike novih obilno hvaljenih trtnih vrst, češ, šola je „deželna“,

po skladih vse dežele zdrževana, in g. vodja bo gotovo naši vinorejci tudi djansko na noge pomagati hotel. Toda take prošnje, čeravno proti gotovemu plačilu trt, prezirale so se v nekterih primerljajih toliko, da niti odgovora ni bilo prej, ko takrat, ko že zamujeno bilo obrniti se za sadike kam drugam. In tako je za sajenje pripravljeno zemljišče moralo čakati na sajenje još jedno leto. Ne vem vzrokov; znabiti ni bilo toliko sadik, znabiti . . . znabiti — saj veste, koliko je lahko primerljajev. Očividno pa je, da slapska šola nam v tem oziru ne zadostuje. V trtoresznici naj bi se izgojevale vsa boljša našim krajem pristna plemena. S tem, in po izglednem obdelovanji vinogradov bi povzdignila se vinoreja veliko bolj, nego po kakem „zbojšanji“ vin, saj se tudi zahtevati ne more, da bi naš mali posestnik Bog vé kake priprave in stroje v hramu imel za svoja mala vederca pridelka.

Drugo, kar bi bilo prav praktično, in kar je na mnogih krajih res že prava potreba, to je vpeljava poštne davčne nakaznice. O raznih neprilikah z eksekutorji govorilo se je veliko že v našem deželnem zboru. A to je največi križ, da se človek onih neprilik niti znebiti ne more pri najboljši volji. Jaz plačujem davke vselej za četrt ali tudi pol leta naprej, zato izročim pri uradu o vsakih kvatrah vse davčne knjižice in pole s ponudbo, da hočem poravnati vse, kar pride na prihodnje četrt- ali polletje, naj bi potem mir imel do bližnjega obroka. Toda nekaj tednov pozneje mi jo primaha v hišo — kdo? — eksekutor. To se mi ni zgodilo že samo jedni pot, in kakor čujem, jednako tudi drugim. S tem pa nočem ničesar očitati davčnemu uradu, kajti gotovo ni lahka stvar, imeti vse davčne predpise za vsacega pred očmi, zlasti kadar je veliko strank v uradnji. Potem pošljem zastanek, se vé, rajši po pošti, ker potovanje do davkarije stalo bi me poleg zamude jednega dneva z vožnjo 3—4 gl. Pismo s penzi do urada, in potem s kvitanco nazaj velja 30—40 novičičev, in zamude na opomin nateče se v najhitrejšem slučaju do uročitve pisma pri uradnji 10—15 novičičev. Toliko stane že sedaj pošiljatev davka, kdor si sam vse poskrbi. Sedaj si pa mislimo nevesčega kmeta, ki si mora najprvo še koga poiskati, ga naprositi ali še plačati, da mu pošiljatev do davkarije preskrbi, če noče rajši sam v jutro ob treh ali štirih vstati, napraviti se velikrat v najgršem vremenu na 4—5urno pot, imeti najmanj do 1 gl. stroškov, in pozno na večer ves utrujen domu priti — samo zato, da je zamogel svoj davek plačati. Koliko je pa dela zamudil, večasih prav nujnega? Za istino močno bi poštne davčne nakaznice naše občinstvo zlahkotile, in zmanjšale mu tudi stroške! Večidel v sleherni hiši bi se našel kdo, ki bi znal na nakaznico zapisati ime davkoplačevalca ter znesek in številko knjižice, pole ali opomina. Za 5—10 novičičev bil bi davek odposlan, in bi odvezek nakaznice z uradnim potrdilom kot kvitanca zopet nazaj došel.

Priporočimo tedaj to zadevo našim državnim poslancem o priliki bližnje budgetne obravnave. S

tako napravo zgodilo bi se kaj za naše ljudstvo. Imelo bi ono iz tega ne samo gmoten dobiček s prihranjenjem stroškov in časa, ampak pridobitev bi bila tudi v moralnem oziru. Dobilo bi tako več zaupanja do javnih naprav, n. pr. pošt in dr. Ako naš kmet, potovaje do svojih uradnij, gré semtertje memo dveh ali treh poštne postaj, ter vidi memo drčati poštne voz, na kterem sedi le kakov „commis voyageur“ — skoraj ni čudo, ako potem modruje, da vse take javne naprave so le gospôdi v korist, a zanj, za kmeta se nihče ne zmeni, — in ako potem vsako novo reč, n. pr. sedaj poštne hranilnice, nekako nezaupljivo pogleduje, češ, to se je zopet gospôda le v svoj prid izmislila.

Dandanes, v času splošnje razburjenosti in škodljivega strankarstva gledati se ima v prvi vrsti na občne, toraj tudi najnižjim državljanom koristne naprave, in na to, kar budi občno zaupanje, kar duhove krepi in edini. Tak blagodejni vpliv bi gotovo imele tudi poštne davčne nakaznice, ker s tako napravo bi ustrezno bilo še posebno ubožnemu ljudstvu.

Izza Svete Gore, 3. januarja. Katoliško-politična čitalnica v Čepovanu je imela na novega leta dan svoj občni zbor. To društvo ima nekaj nad 50 udov. To je videti majhno število, vendar zadostno je za majhno gorsko vas Čepovan in bližnjo okolico. Pomisliti je, da razun šest gospodov duhovnikov in treh gospodov učiteljev so vsi udje kmečki možje.

Občnega zbora se je vdeležilo kakih 30 udov. Postavni dnevni red se je vršil v najlepši slogi, brez tistih sitnih osebnih dotikovanj, ki se jako rada godé v političnih skupščinah. Omenim naj le, da je občni zbor poslal čestitanje našemu državnemu poslancu g. dr. Josip Tonkliju, novemu slovenskemu vitezu. Prav je, da se množi število slovenskih plemenitažev, ker le-ti dajo narodu pomenljivo važnost.

V odbor so bili voljeni gg.: Blaž Grča, J. Jarec, duhovnik; Anton Mlekuž, učitelj; Anton Bratuž, župan; Martin Šuligoj, trgovec, in Anton Kafol, veleposestnik.

Društvo bo imelo vse nedelje tekočega meseca popoldne po večernicah shode s podučnimi govori.

Po zboru se je vršila beseda s tombolo. Pri tej besedi in sledeči domači zabavi smo opazovali, da tukajšnje ljudstvo je res vneto za slovenski narod. Ko bi nekoliko takih vasic-trdnjav stalo tesno ob italijanski ali nemški meji, javaljne bi se sosed širil v škodo našega naroda.

Domače novice.

(*Mineralogija profesorja Fr. Erjavca*) je dobila potrjenje vis. ministerstva kot učna knjiga. Spet korak dalje na slovstvenem polji za slovenske šole. Mnogokrat se nam je že očitalo, da za slovenske šole nimamo knjig. Prav ničeven je ta ugovor, bolj prav le izgovor. Kdo neki bode delal in se trudil s knjigo, znabiti jo še celó zalagal, da bode potem v kaki omari napoto delala in plesnila! Dajte nam slovenske šole, v dveh letih ne bode nobene učne

Pavle: „Še na obeh ne, na obeh; in ne naprej in nazaj, ampak še za naprej ti bo trdo hodilo.“

Jože: „Pa poskusimo.“

Pavle: „Le dajmo, samo počakaj, da pokažem, kako?“

Potem Pavle, ki je ravno čevljev dodelal, odloži šivanje, vzame dve gladki okrogli palici in položi drugo poleg druge na tla. Na ta valjarčka dene čevljarsko desko in spredaj pred desko nastavi kopito ter veli: „Jože, zdaj pa le sèm! Na to-le desko stopi, da se ti ne bo treba previsoko zaganjati, potlej pa skoči, kakor hočeš.“

Jože sluša ter stopi, kamor mu Pavle veli. Nogi nekoliko v kolenih ušibi, se požene kvišku — ali v tem hipu zdrči deska po valjarčkih nazaj, Jože zgubi ravnotežje in pade po vsem dolgem na tla ter tako neusmiljeno udari z nosom ob kopito, da je takoj vse krvavo po tleh. Pavle prime ga za roko in pravi žalostnim glasom: „Lej no, kako si neroden! Kaj bi bilo, ko bi bil poskusil skakati na eni nogi! — Vse čeljusti bi si bil razbil. — Zdaj pa vendar ni preveč hudo. Malo se pojdi z mrzlo vodo umit pa ne bodi te sram, da nisi mogel preskočiti. Kolikor kdo hoče staviti, da tudi nobeden izmed vasovalcev kopita ne preskoči?“

Začuvši te besede oglasi se možko Opalek: „V Uelicem travniku sem breg preskočil, ko smo pasli, kjer je bil najširji — pa bi tega kopita ne! Tako

visoko skočim za stavo, da se bom z glavo ob strop zadel. Ali staviš kaj, Pavle?“

„Kolikor hočeš — odgovori Pavle. Če preskočiš, ti bom pet let zastonj šival.“

Opalek: „Tega ne, ker je preveč, ampak za pet litrov vina staviva, če hočeš, da bomo pili.“

Pavle: „Že velja. — Le na desko!“

Čevljar poravnava desko na valcih in Opalek nastopi na odru. Da bi stavo bolj zaslužil, hoče se na vso moč zavihitati — ali podnožje se izpodmakne in Opalek leži v veliki sramoti na tleh. Pavle se pa na ves glas krohota in vpije: „Kdor visoko leta, nizko pade. Opalek, le po vino, da si zmočim malo grlo, ki je že tako suho.“

Ta je šel ves klavern k Gričarju in prinesel pijače. Vsi vasovalci so pili na zdravje čevljarjevo in Opalkovo, da bi jim še večkrat dala za vino in vsi bili dobre volje. Še Opalka je bila kapljica tako razvnela, da je pozabivši nezgode tistega večera prav veselo zapel:

Stara sem ratala.

Delat ne morem.

Godci zagodejo.

Plesat pa pojdem.

Kuretna, kuretna! . . .

ter vmes glasno z roko ob mizo takt bil.

„Tako je prav Opalek, tako! — pohvali ga Pavle. Ples pa godba, to je zate, to, pa pijača. Samo

škoda, da ni Čezljevega Jakoba doma, da bi prišel z mehomo malo petje nabrusit. Mi dva bi se precej zavrtela. Tako bi šla kakor dva brčka po mizi. Jer-nikov Jože, ki je za kopito kri prelihl, pa tudi vem, da bi nama ne delal sramote. Take-le vasovalce imam jaz rad, ki so veseli. — Prezarček, Bog te živi, ker si mi jih pripeljal!“ (Izpije kozarec vina).

„Res je prijetno pri tacihi ljudeh vasovati — pravi Adamov Matija — ki vedó kaj povedati in še za pijačo dajo. V tako družbo bi zahajal vsak večer.“

„Jaz bi se tudi ne branil — pritrdi mu Kresetov Janez. Pri Prezarčku vem, da bi ne bili tako veseli.“

„Meni se to tudi ne zdi prenapačno — meni Tokec — samo ko bi nas hotela ura na steni čakati. — Veste fantje treba bo iti, da jutri dneva ne zaležimo.“

„Precej, precej! — obljubijo mu tovariši. Samo še to-le moramo popiti.“

„Saj se vam še ne mudi — ustavlja jih Pavle. Malo še lahko povasujete, da še ktero uganemo.“

„Zadosti dolgo smo že — odgovori Tokec. — Jaz grem. Lahko noč! Le pridite za mano!“

Kmalo potem ustanejo tudi drugi in gredó za njim, voščivši čevljarju sladak počitek, da bi mogel drugi dan spet lahko delati.“

knjige manjkalo, ker moči nam ne manjka. To kaže spet mineralogija g. prof. Erjavca.

(Včerajšnja zadnja predstava „Božičnega oratorija“) je bila prav dobro obiskovana, tako, da je bil prostor veliko pretesen. — Kakor se kaže, so se te božične predstave še bolj priljubile, kakor lansko leto. Znabiti bi ne bilo napačno, ko bi se še katerikrat ponovile, znabiti o Svečnici. — Pri tej priliki naj rečemo še besedo v pojasnenje. Pri popisu predstave „Božičnega oratorija“ v Novomestu je bilo rečeno, da je vodstvo naravnost odreklo slovenski prestavi. To po vsem ni resnično. Znabiti je kdo odbil tak prevod, ker si ga ni upal dati, a vodstvo ni ničesar o tem vedelo; tudi bi nobenega vzroka ne bilo imelo k takemu postopanju. Saj vsaki vé, da znajo v Rudolfovem tudi toliko slovenski, da si prevod iz nemškega sami lahko napravijo.

(O cerkvi Jezusovega Srca.) V sredo popoldne ob 1/2 2. uri bode se postavil na stolp novo dozidane cerkve presvetega „Srca Jezusovega“ v travniških ulicah — križ — znamenje odrešenja, in jabelko, ter je s tem tudi dokončano težavno delo v sredi zime — z Božjo pomočjo. K letu bodo zidarji samo še ozidje stolpa osnažili, česar letos zaradi mnogih drugih zaprek niso mogli dovršiti.

(Odbor ljubljanske čitalnice) se je konstituiral ter so bili izvoljeni gg. dr. Karol vitez Bleiweis za predsednika, Mihael Pakič za podpredsednika, Fr. Kadilnik za blagajnika, E. Lah za tajnika; ostali odborniki razdelili so se v razne odseke. — Za leto 1884 izvoljeni odborniki gg. Fr. Drenik, A. Klein, Ivan Wölfling in dr. Jan. Zupanec so iz odbora izstopili.

(Dramatično društvo) namerava poslati gospoda Ignacija Borštnika, jako nadarjenega predstavjalca tragičnih ulog pod imenom „Gorazd“, v Zagreb v dramatično šolo za pol leta. Misel je jako važna in iz srca je želeli, da bi se ji od nobene strani ne oporekalo. Gosp. Borštnik obeta nam na dramatičnem polji toliko moč, kakoršne na slovenskih tleh še ni bilo.

(Z Najvišim odlokem) 4. t. m. so presvtili cesar pomilostili 135 kaznjencev, od teh jih je bilo na ljubljanskem gradu 9 in v Begunjah 4. Vsem na Gradu izpuščenim je bilo odpuščenih 115 mesecev ječe.

(Podučiteljice) na mestni dekliški šoli ostanejo še znanprej, ker deželni šolski svet ni privolil dotičnim predlogom mestnega šolskega sveta.

(Vojaška godba) svirala je na novega leta in na treh kraljev dan opoldne po jedno uro na drsališči na „Kernu“, kjer se je urnih drsalcev in drsalk vse trlo. „Kern“ prepregli so čez sredo z vrvijo v dve polovici, ter so južno odločili drsalnemu kljubu, ker se mu pod „Tivoli“ neče voda nateči.

(V soboto vzel je) usmiljen izvošček pijanca k sebi na voz, da bi ga domu spravil, ker je bil mož toliko „nadelan“, da ni zamogel nikamor. Na voglu v špitalske ulice omahne pijanec s kozlička in pade tako nesrečno na tla, da se je menda hudo pobil. Odpeljali so ga v bolnišnico.

(Hud mrav), ki se je z novim letom naselil, umaknil se je južnemu vremenu s solznimi očmi, kajti sneg se taja po vsi okolici ljubljanski, da luže stojé.

(Pretep.) Na šentpeterskem predmestju so sinoči „pri znamenji“ napadli nekteri znani „barabe“ iz fabrike vojaka in ga podrli na tla, da je smrtno ranjen; nek drug človek, ki mu je hitel na pomoč, je dobil tudi hudo rano na glavi. Policija je brž bila na mestu in še ponoči prišla dva glavna rogovileža ter dala ju pod ključ. — Sploh je tam okoli znamenja nemiren kraj, tudi v soboto večer je bil velik kraval, napaden je bil nožar gosp. H., pa vendar se ni zgodilo nič posebno hudega.

Razne reči.

— „Naša Sloga“ isterski-hrvaški list je postala tednik ter velja 5 gold. na leto.

— Iz Postojne se v „Tribüne“ poroča, da misli ondašnji občinski zastop slovečo „postojnsko jamo“ dati v zakup društvu, čegar dete je hirajoči „Grand-Hôtel Pension d'Adelsberg“ in! to iz tega vzroka, kakor se na glas govori, da bi se promet tujcev v Postojni nekoliko ojačil, kateri je poslednji čas vidno pešati jel, misli se pa, da bi Hotelovo društvo jamo zarad tega v zakup vzelo, da bi mu ona prazne žepe polnila. Nadjati se je, da se vest

ne vresniči, kajti v komisiji „postojnske jame“ je ondašnji okrajni glavar načelnik in on gotovo ne bo za to glasoval.

— Poštne hranilnice končale so svoje prvotno delovanje in dosegle vspeh, kakoršnega se nihče ni nadjal. Konec novembra bilo je 1.706.369 ulog za 7.281.423-72 goldinarjev. Mesca decembra prirastlo jih je 114.387 za 895.456-30 goldinarjev. Od lanskega novega leta pa do sv. Silvestra vložilo se je 8.176.889-2 goldinarjev, izplačala pa 2.946.050-7 gold., toraj ostane naložene glavnice 5.230.838-5 goldinarjev.

— Naglo sodbo so oklicali na Ogerskem v Vesprimskem komitatu zarad preobilnih ropov, ki so se v najnovejšem času ondi doprinašali. V Vamošu napadli so roparji 31. oktobra ženo Lazarja Töröka in jo umorili Vojaški begun Gabrijel Spangl umoril in oropal je Morica Weltnerja iz Dade. Beguna so sicer vjeli, a pri priložnosti je še jednemu pandurju na oni svet pomagal. 21. novembra napadli so zakupnika Morica Friedbauerja iz Vöröshaze in ga oropali. 3. decembra spravili so se tolovaji nad graščino Nagy-Vásony in odnesli blagajnico in na pusti Akli umorili so 1. decembra pet ljudi in jih seveda tudi oropali. Vsled teh doprinešenih hudobij prosil je okrajni zastop za naglo sodbo, katero je vlada tudi odmah dovolila in za njeno izvrševanje Vesprimski sodni dvor odločila.

— Nesreča na Blatnem jezeru. Na sv. Štefana dan popoldne pr. l. vesljali so trije ribiči na Blatno jezero v čolnicu, ki so ga sami iz debelega debela iztesali, mreže nastavljat. Vjel jih je vihar, kateri jim je čolnic kmalo z vodo napolnil, da se je potopil. Ribiči našli so drugi dan čolnic na mestu kviško stoječ, kjer so razpenjali mreže, in najstareji med njimi, mož okoli 50 let, je bil zamotan v mreže in mrtev. Drugih dveh niso še dobili.

— Prepovedanih časnikov v Avstriji, katerim se je odtegnil poštni debit, je cel koš: Skupno število iznaša 163 iztisov v raznih jezikih. Največ je laških in sicer 47, ki ne smejo v Avstrijo. Nemei so se nam zamerili z 38 in je med temi 17 v Budapešti tiskanih. Českim listom preprečila se je pot 15, kateri vsi v Chicagi v Ameriki izhajajo; ti listi sicer ne pišejo v Avstriji sovražnemu duhu, temveč so le preveč v socialistične nauke zaljubljeni. Rumunci niso še starega sovražstva do Avstrije opustili, kar nam svedoči 15 prepovedanih listov od tamkaj. Nič boljšega slovesa nima Avstrija na Srbskem, kajti tudi ondi je 14 listov, ki v enomer čez njo zabavljajo in zato ne smejo preko Save. Toda Srbi so prebrisane glavice. Kdor bi vsebino teh 14 listov preiskoval, videl bi, da se vseh štirinajst skrči v tri ali k večem v štiri liste, drugi so pa ravno tisti listi, ki pa vsak teden drugo ime nosijo. Kadar se kakemu časniku pot prepreže, sname list kapo in pokrije klobuk in je zopet morda za teden dni dober. V hrvaškem jeziku dva lista ne smeta semkaj; od teh je jeden v južni Ameriki v Buenos-Ayres doma in se mu „Iskre“ pravi. Francoskih je 10, poljskih 11, rusinskih 1 in turških tudi le 1. Od ruskih časnikov se je 2 zabranilo in še ta dva oba v Genfu izhajata in sta nihilistična. Od onih, ki izhajajo v Rusiji se nobenemu ne brani k nam zahajati, kar se pač lahko razume, ako le pomislimo, kako na Ruskem policija na časnike pazi.

— Še nekaj o umorjenem ruskem policistu Sudejkinu. Star je bil še le 30 let, sodil bi ga bil pa vsakdo za 50 najmanj. Svojo službo je pričel kakor policijski agent v Kievu in je odmah svoj izborni talent v tem stroku pokazal. Iz Kieva poklicali so ga v Petrograd, kjer je že čez malo časa izvohal vojaško zaroto v Petro-Pavlovski vojašnici. Zaradi tega odlikoval ga je cesar Aleksander III. z zlato uro v briljantih in pa 10.000 rubeljev v zlatu. On je bil tudi tisti, ki je „sveti družini“ (neka skrivna zarota zoper cara) sapo zaprl; na čelu te svete družine stal je sam pobočni adjutant carjev, grof Šuvalov. V dosego svojega namena držal si je 248 agentov moškega in ženskega spola, ktere je izmed izobraženih vbožancev zbiral. Neko učenko iz živinozdravnišnice so djali pod ključ, ker je z nihilisti občevala. Kmalo na to pride Sudejkin k njej v celico vprašajoč jo: „Ali e vam všeč „Narodna Volja“? „Ne“ pravi učenka. „Govorite li to odkritosrečno in iz prepričanja?“ „Da.“ „Potem ste pa naša“, pristavi nato Sudejkin, dandanes ste na Ruskem le dve stranki, nevtralnih ne poznamo, prosta ste!“ Kmalo na to poslal je v njeno stanovanje jednega svojih mladih in lepih agentov in učenka je bila za Sudejkinovo policijo pridobljena. Nihiliste primerjal je z ljudmi, ki pod mizo čepé, vedno za prt cukajo, ne da bi pomislili, da stoji na mizi goreča svetilnica, ktera se lahko prevrne in za vso hišo osodepolna postane. Škoda za tako izvrstnega moža, da je moral tako zgodaj v hladni grob. Teroristi bodo pa zopet nekoliko prosteje dihali.

Telegrami „Slovenca“.

Dunaj, 6. jan. Cesar obiskal je kuhinjsko-umetnostno razstavo, mudil se v nji uro časa in jo zeló pohvalil. Tudi nadvojvodi Karl

Ludovik in Ludovik Viktor sta ogledala to razstavo.

Pariz, 6. jan. Novi kralj anamski je brez pogojev pripoznal pogodbo s Hue. Vladarski svet je volja privoliti zasedi trdnjave (grada).

Nad 300 revolucijcev in socialistov obiskalo je danes grobove Blanqui-a (Blankija) in komunistov na Père-Lachaise. Bilo je več govorov, v katerih je bilo izrečeno upanje do maščevanja ter naznanjen spomenik za komuniste. Druzega ni bilo nič.

Umrlí so:

3. jan. Marija Javornik, gostija, 78 let, Frančiškanske ulice št. 12, pljučnica.

4. jan. Franc Mohar, delavčev sin, 5 mesecev, Kravja dolina št. 2, božjast. — Matija Röthl, c. k. uradni sluga, 68 let, Žabjek št 4, pljučna in črevesna tuberkuloza.

V bolnišnici:

2. jan. Ana Čater, kondukerjeva vdova, 49 let, Pneumonia dextra.

4. jan. Ernest Wiljem Rechsteiner, barvarski pomočnik, 19 let, vročinska bolezen. — Tine Maček, delavec, 63 let, pljučnica.

Dunajska borza.

5. januarija.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 25 kr.
Srebrna „	80 „ 10 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 90 „
Ogerska zlata renta 6%	120 „ 90 „
„ „ 4%	88 „ 90 „
„ „ papirna renta 5%	86 „ 50 „
Kreditne akcije	160 gld. 298 „ 10 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 gld. 111 „ 60 „
„ avstr.-ogerske banke	845 „ — „
„ Länderbanke	112 „ 90 „
„ avst.-oger. Lloydja v Trstu	625 „ — „
„ državne železnice	322 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	221 „ 90 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 122 „ — „
4% „ „ „ 1860	500 „ 135 „ 30 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 168 „ 75 „
„ „ „ 1864	50 „ 168 „ — „
Kreditne srečke „ „	100 „ 171 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	104 „ 75 „
„ „ Ferdinandove sev.	104 „ 75 „
London	121 „ — „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 72 „
Francoski napoleonid.	9 „ 59 „
Nemške marke	59 „ 30 „

V kavarni „Tall“,
Stari trg hiš. šte. 21,
se dobivajo sledeča vina:

Teran	po . . .	44 kr. liter.
Isterska	„ . . .	40 „ „
Dalmatinska	„ . . .	28 „ „

„Die Tribüne“
je edini veči konservativni list na Dunaji, ki je na vse strani neodvisen ter izhaja po dvakrat na dan.

„Tribüne“
se bojuje za enakopravnost vseh narodov, je zoper zatiranje posestnikov in delavcev po kapitalizmu ter zagovarja koristi delujočih stanov.

Po novem letu izhaja v zjutranjem listu izviren, zanimiv roman iz dunajskega ljudskega življenja „Ein Irrlicht“, od A. Ehrlichja; v večernem listu pa: „Die Mündel des Freiherrn“, od H. Falkner-ja.

„Tribüne“ je najcenejši veči list v Beču. Naročba z enkratnim dnevnim pošiljanjem velja:

za en mesec	. . .	2 gld.,
„ četrť leta	. . .	6 „ (3)
„ pol leta	. . .	12 „
„ celo leto	. . .	24 „

za dvakratno pošiljanje na dan, je 40 kr. na mesec več odrajtovati.

Naroča se lahko na navadnih krajih, n. pr. na pošti itd.; na Dunaji I., Schulerstrasse 14.

Inserati se sprejemajo in računijo po nizki ceni.